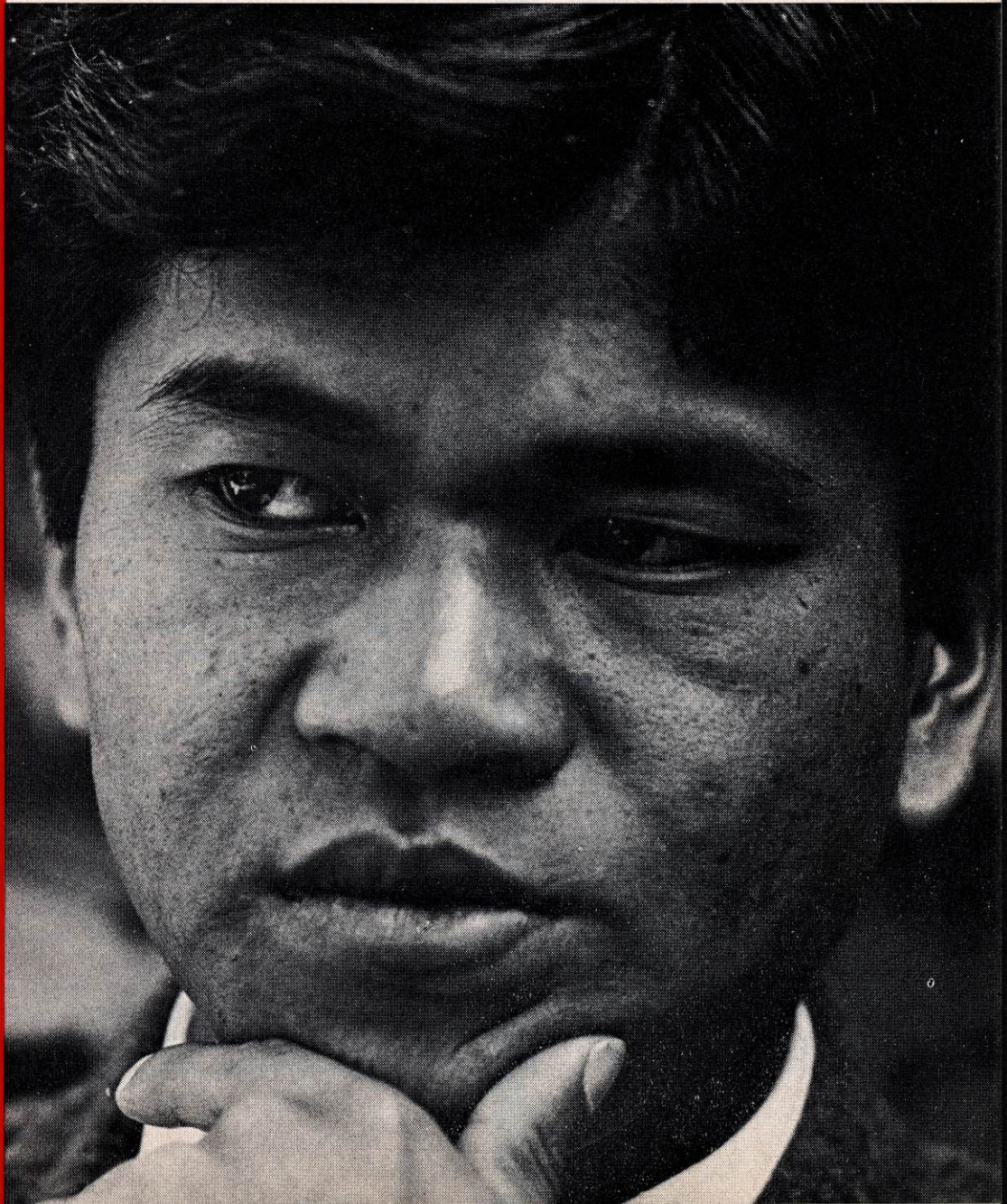

23-04-020

ny verden

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. **10** 1971

TIDSSKRIFT FOR
MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer en gang om måneden

Nr. 10 — 1971

I redaksjonen:
Einar Engebretsen, redaktør
Anders Eskeland, red.sekr.
Jens J. Wilhelmsen
Leif Hovelsen
Eva Rilise Hanssen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Finn Harald Wetterfors
DANSK REDAKSJON:
Keld Jørgensen
Hans Wenck

ABONNEMENTSPRIS for et år
(12 numre):
Norge n. kr. 30,-
Danmark d. kr. 32,-
Sverige sv.kr. 20,-
Finland mk. 17,-
Løssalg i Norge: kr.2,50

NORGE:
Sophus Lies gate 5, Oslo 2
Postboks 1243, Vika, Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf. 56 34 14

DANMARK:
Ole Olsens Alle 8
2900 Hellerup
Postgiro 18 51 51 Tlf. HE 6327

SVERIGE:
Sveavägen 34, 6., 11134 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - Tlf. 10 34 56

FINLAND:
Postgiro 11 20 95, Helsingfors

Utgiver: MORALSK OPPRUSTNING

© NY VERDEN

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Trykk: Br. Tengs, Oslo

Papir: 100 g Norprint fra Saugbrugsforeningen

Joseph Zokunga er 22 år og kommer fra Mizo-fjellene i Nordøst-India, mellom Øst-Pakistan og Burma. I vår holdt han på med å forberede en gruppe unge for trening i geriljakrigføring i China. Se intervju på sidene 4—6.

Hvorfor drikker Jeppe?

«Narkotikaproblemet i de vestlige samfunn er meget mere en en forbigående motesak, som kunne rettes på ved strengere lovgivning eller mere omfattende medisinsk behandling,» sier Dr. Pierre Bensoussans, psykiater i Paris, regnet som en av Europas fremste eksperter på området.

«Om vi fordobler eller tredobler antall sykehus og behandlingshjem for nakomane, og om vi setter mange flere i fengsel for narkotikamisbruk — problemet blir ikke løst for det,» fortsetter Dr. Bensoussans.

«Det som må til, er en grunnleggende målsetting for samfunn og folk. Hvis De og jeg var 20 år i dag, hvilke inciterende, manende mål kunne settes foran oss, som ville begeistre oss nok til å bygge livet på dem? Familieliv? Borte. Religion? På retur. Nasjonale idealer? Smuldrer bort i den vestlige verden. — Vi må aktivisere de unge. Med det mener jeg ikke fotball. Jeg mener åndelig aktivitet.

Vi har vaskemaskiner og biler, men mangler målsetting. (Hvis mennesket ikke kan få orden på sitt narkotikaproblem og på sitt miljøproblem, hva så?)»

Dr. Bensoussans minner oss til sist om at «i løpet av menneskehetens historie har det vært sivilisasjoner som er helt forsvunnet. Hvis vår sivilisasjon ikke kan klare å løse sine problemer, kunne den gå til grunne. Vi liker ikke tanken, men det ville ikke være første gangen».

Vår sivilisasjon kan bygges ny, hvis vi søker og vinner frem til den grunnleggende målsetting som her nevnes. Det er vår tids utfordring og vårt lands oppgave.

Eksperiment med Gud

Av Ingrid Ydén-Sandgren

Nils Gösta Ekman:
EXPERIMENT MED GUD
Gummessons, Stockholm

Det var ikke bare lett å leve i nærheten av Frank,» forteller en av hans senere medarbeidere. «Det var noe midt mellom julaften og dommedag.» Dette siteres i Nils Gösta Ekmans bok *Experiment med Gud*. Det er kanskje noe av forklaringen på at så få bøker er blitt skrevet om denne merkelige mannen, Frank Buchman, som Nils Gösta Ekman ikke betenker seg på å kalle en av vår tids største profeter. For ham, eller kanskje retttere sagt den bevegelsen hvis leder han ble, engasjerte mennesker og opptok dem i en slik grad at de ikke fikk tid til å skrive (de var jo hele tiden med i en lavine-lignende vekkelse). Eller også vakte mannen og bevegelsen den heftigste motstand, som heller ikke førte til at noe ble skrevet. Såvidt jeg vet er det bare Harold Begbie, A. J. Russel og Sven Stolpe, i de første år, og Peter Howard i førtifemtiårene som har skrevet om Frank Buchman. Nils Gösta Ekmans bok kommer derfor som en befrielse. Mange har sett frem til den; men for mange blir den sikkert også en overraskelse. Massemediens totale mørklegning av moralsk Opprustnings arbeide har fått en hel del mennesker til resignert å tenke: «Ja, så ble det slutt på MRA.»

Nå skriver ikke Nils Gösta Ekman stort mer om MRA enn det som må nevnes i sammenheng med bevegelsens initiativtager. I dette skiller hans levnetsbeskrivelse seg fra Peter Howards bok *Frank Buchmans Hemmelighet*. Denne var et propaganda-skrift, noe Ex-

periment med Gud ikke er. Kanskje årsaken var at Peter Howard levet i mannens hektiske omgivelser, alltid utfordret, alltid i det vitale begivenhetenes sentrum som MRAs levende kjerne var i femtiårene. Han hadde både utsyn og medansvar for den åndskamp som Frank Buchman og hans medarbeidere var grepet av.

Nils Gösta Ekman har avstandens, overveielsens perspektiv. Han har også som journalist og forfatter av andre analyserende skrifter om åndelige foreteelser, evne til dyptpløyende analyse av åndelige og ideologiske bevegelser.

Bokens utgangspunkt og grunnen til at den er kommet ut, er forfatterens overbevisning om at Frank Buchmans budskap langt fra er foreldet eller gått over i historien, men er mer aktuelt i dag enn da han først stod frem. «Tar man i dag frem Frank Buchmans taler og leser dem med åpent sinn og våken samvittighet uten tanke på at de ble holdt for tretti år siden, må man med forundring konstatere at disse taler, både i form og innhold, må virke mer aktuelle og inntrengende i dag enn da de ble holdt,» skriver Nils Gösta Ekman. Han konstaterer at Frank Buchman, som andre profeter, var forut for sin tid, og så lenger enn sin samtid.

Et godt eksempel på denne «brennende aktualitet» er den talen Frank Buchman holdt i Visby i 1938. Denne talen blir utgangspunktet for analysen av Frank Buchmans budskap og årsaken til de voldsomme reaksjoner mot det, som er bokens tema. I Visby talte

Frank Buchman om vekkelse, men: «å stanse der er å tenke for smått». Han talte om revolusjon: «det Oxfordgruppen vil gi dette folk og alle folk er en åndelig revolusjon». Hva denne åndelige revolusjon innebærer, kommer til slutt i talen, hvor Frank Buchman taler om Korset: «Går dere med i dette store korstog, vil det bli å gå Korsets vei.»

Det ble Korsets vei for Frank Buchman. To ganger opplevet han at en åndelig fornyelse ble stoppet, eller kanskje rettere stilnet av på grunn av en verdenskrig. Han innså klart at det ville koste like meget å skape en varig fred som å få slutt på krigen. Selv om han var realist, arbeidet han optimistisk med visjoner om renessanse og en ny verdensorden. Han gjorde det uten store ord, i grunnen overraskende enkelt og udogmatisk. Han sa selv: «Jeg er et enkelt menneske og jeg gjør enkle ting, men det er slikt verden trenger — enkle hverdagssannheter som noen av oss lærte på mors fang og som mange av oss har glemt og forsømt — sannheter som ville gi løsningen hvis de ble praktisert.»

Frank Buchman ga støtet til og inspirerte en av vårt århundres merkeligste åndelige bevegelser, men han var selv en enkel og ukomplisert personlighet. Jeg synes Nils Gösta Ekman har grepet nettopp dette: skildringen av denne lutherske presten fra Allentown i Pennsylvanien, som med sin lidenskapelige interesse for mennesker og en personlig gjennomgripende omvendelse i sitt eget liv, ga mennesker en dimensjon som de fleste aldri hadde drømt om.

Frank Buchmans liv var utadvendt, givende og virksomt, det spente over kontinenter, han ble både jevne menneskers og fremstående menneskers venn. Mange ganger har hans bevegelse — både åpenlyst og i det skjulte — spilt en rolle i storpolitikken, og gjort det også i dag.

Å beskrive dette, en slik mann
Forts. side 14

Fra opprør til oppgjør

En ung mann fra Mizo-fjellene intervjuet av Finn Harald Wetterfors

Foran oss sitter Joseph Zokunga. Han er liten av vekst, men tross det gir han inntrykk av å være en senesterk, kraftig kar, en mann som vet hva han vil: Joseph er 22 år. Han tilhører en stamme i det nord-østlige India, de såkalte mizoer, som bebor grensetraktene mot Øst-Pakistan og Burma. I 15 år har de 300.000 mizoer kjempet for å bli uavhengige av den indiske stat, først og fremst gjennom gerilja-krig i de ulendte fjelltraktene de har hatt som tilholdssted i uminnelige tider. For fire år siden bestemte Zokunga seg for å slutte seg til geriljaen. I vår var

han opptatt med å forberede mizo-ungdommer til trening i gerilja-krigføring i Kina.

Frigjøringsbevegelsene preger vår tid. Joseph Zokunga er typisk for hundre tusener av mennesker, yngre og eldre, rundt om i verden, som i dag er engasjert i kamp for sitt folks uavhengighet.

Vi har bedt ham fortelle sin historie.

—Den 1. mars 1966 brøt det ut et væpnet opprør i Mizofjellene. Mange ble drept, blant dem flere av våre venner, ungdommer, kvinner og barn. I fire dager pågikk skytingen. Så kom soldatene hjem til

oss. De anklaget min far for å være en av geriljalederne. Han ble arrestert, ble torturert for øynene på oss og fengslet. På to år så vi ham ikke en eneste gang. Soldatene plyndret også huset vårt. De tok alle pengene og andre verdisaker vi hadde. Vi kunne ingen ting gjøre.

Jeg var 18 år den gangen. Mine venner i motstandsbevegelsen ba meg gang på gang om å slutte meg til dem. Jeg var sterkt fristet til å gjøre det. Men jeg var eldste av barna hjemme og besluttet å bli hos familien. Min mor var heller ikke frisk. Vi måtte rømme

fra landsbyen vår gjennom jungelen uten å ha hverken mat eller penger med oss. Etter to uker kom vi til en annen landsby. Der bor vi nå. Men stedet er besatt av militære og omgitt av piggtråd. Vi bygget en liten hytte der. Vi måtte arbeide hardt og kunne ikke gå på skole siden vi ikke hadde penger. Ingen fikk forlate landsbyen uten passerseddel fra kommandanten. Om natten var det portforbud. Folk var blitt beordret å flytte hit — det ble kalt «beskyttet område» — fra landsbyer som lå opp til fire mil borte. På den måten ble vi hindret fra å gi hjelp til geriljaen i jungelen.

— Hvor mange slike «beskyttede områder» er det i Mizofjellene?

— Mellom 50 og 60. Alle mizoer må bo i slike områder. Vårt er ganske stort. Der er omtrent 300 hus der.

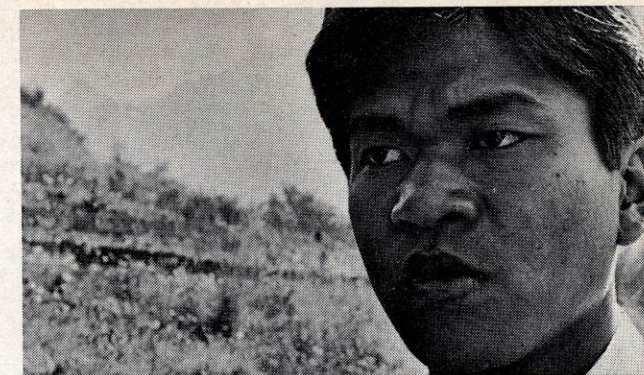
— Hvorfor ble din far arrestert?

— De trodde han var en av lederne i motstandsbevegelsen. Han er radiotekniker og fikk sin utdanning hos engelskmennene fra han var 14. Slik hadde han bedre utdanning enn de fleste mizoer. Han var aldri medlem av noe politisk parti. Men han kjenner jo mange av de politiske lederne.

— Hva hendte med ham?

— Etter to år ble han sluppet fri. Men jeg var meget bitter. Han var ikke blitt behandlet godt i fengslet og jeg følte jeg måtte hevne ham. Jeg reiste til Shillong, hovedstaden i Assam, som ligger 65 mil hjemmefra. Der tok jeg jobb som oppvasker samtidig som jeg studerte. Et år senere dannet jeg en popgruppe sammen med noen venner. Vi gjorde det bra og etter åtte måneder kunne jeg begynne å sende penger hjem. Men mitt egentlige mål var å forberede meg til å ta del i geriljaen. Vi trente 40 gutter og jenter som vi senere tenkte å ta med over til Kina. Der skulle de utdannes videre i treningsleirene for mizoer som de har hatt der i mange år, forat de senere kunne komme tilbake og drepe dem som brente vårt hjem og torturerte min far. Mitt eneste ønske var å få henge disse men-

«Alt i alt er det mokring en million av våre rase,» sier Joseph Zokunga.

neskene med mine egne hender.

— Hvordan skulle dere komme dere over til Kina?

— Mange av mine venner har vært der. Jeg pleide å besøke dem i fengslet. Da forklarte de meg veien. Grensen til Burma går bare 12 km. fra landsbyen vår. Derfra må man ta seg gjennom Burmas jungel i 3—4 uker.

Joseph Zokunga forteller at hans folk ikke alltid har tilhørt India. Det ble først slik da India fikk sin uavhengighet i 1947. De eneste herrer mizofolket til da visste av var engelskmennene. De ble imidlertid sett på som venner fordi de var kristne. For omtrent hundre år siden kom nemlig presbyterianske misjonærer fra Wales til dette området og folket ble kristnet. Idag er motsetningsforholdet til det hinduiske India meget sterkere enn det noen gang var til engelskmennene. Det faktum at mizoene bare utgjør en liten minoritet anser Joseph Zokunga som en av grunnene til at India ikke interesserer seg like mye for deres landsdel som for andre. En annen grunn er at mizoenes kultur er en annen enn indernes og at deres rase er mere mongolsk. «Inderne synes de er mye bedre enn oss.»

På spørsmål om bakgrunnen for uavhengighetskampen sier han:

— Vi har følt oss sterkt forbigått gjennom mange år av den indiske regjering. Vi har bedt om hjelp til å bygge skoler og industri og til å utvikle kommunikasjonsnett — ja, all slags utvikling. Men vi har aldri fått noen hjelp. Men folket på det tilstøtende slettelandet — som for størstedelen er hin-

duer — de derimot har fått den hjelp de trengte. Det har skapt mye bitterhet i oss.

— Tror du at mizoene kommer til å oppnå selvstendighet?

— Ingen vet hva fremtiden vil bringe. Men alle drømmer om selvstendighet.

— Streber dere etter en selvstendighet av samme slaget som den Meghalaya har oppnådd? (Meghalaya er en ny delstat i Assam, grunnlagt av fjellfolkene gharo og khasi.)

— Mizoene har aldri støttet ordningen i Meghalaya. Vi vil ha en egen stat utenfor den Indiske føderasjon. Jeg tror ikke noe slags kompromiss kan aksepteres av mizofolket, selv ikke om vi fikk større selvråderett innenfor føderasjonen enn den Meghalaya har fått.

— Er motstandsbevegelsen organisert?

— Det politiske partiet heter Mizo National Front og det trener unge menn og kvinner i jungelen i gerilja-krig. Flere av dem har skaffet seg våpen, ammunisjon og annet utstyr i Kina. Noen av treningsleirene ligger i Øst-Pakistan, men også der er instruktørene kinesere.

— Hvordan kjemper geriljaen?

— Fremfor alt ved overfall på militære transport, av og til også på militærleirer.

— Bor alle mizoer i Assam?

— Alt i alt er det omkring en million av vår rase. I Assam bor det omtrent 300.000, en del bor i Burma der de kalles chins, mens andre bor i Øst-Pakistan og kalles

Forts. neste side

lushais. Alle snakker samme språk. Målet for Mizos nasjonalfront er å samle alle disse og opprette et uavhengig mizoland. Derfor bekjemper vi regjeringene både i India, Burma og Øst-Pakistan.

— *Hva skulle et slikt land hete?*

— Mizoram. Det betyr mizoriket.

— *Hvordan tror du det vil gå for deres fortsatte kamp i Mizofjellene?*

— Vi er så bitre over alle de liv som er gått tapt og for alle hus som er blitt brent ned at den eneste tanken som behersker oss er hevn. Og lengre har vi faktisk ikke tenkt for fremtiden, særlig på grunn av bitterheten som vi bærer på. Ingen har forsøkt å vinne slettefolket ved fredelige midler, gjennom en forandret holdning, istedet for ved våpenbruk. Jeg tror at vårt eneste håp er å gi mennesker en visjon for hvordan det kunne skje.

— *Har din del av Assam merket på noen måte det som skjer i Bangla Desh eller Øst-Pakistan?*

På dette spørsmålet svarer Joseph Zokunga at 10.000 flyktninger er kommet over grensen til Mizofjellene og er der tatt hånd om av den indiske hær. Fra Mizofjellene er de sendt videre til store flyktningeleirer. Men blant disse flyktningene har det ikke vært noen av mizostammen i Øst-Pakistan, lushaiene.

— *Hva var det som gjorde deg interessert i Moralsk Opprustning?*

— Den europeiske musikalen «Det er tillatt å lene seg ut» kom til hovedstaden Shillong. En av mine venner ga meg en billett. Jeg trodde dette var en slags kulturpropaganda fra Europa — i så fall ganske hensiktsløst. Men jeg ble fascinert. Så jeg så den en gang til. Jeg kjøpte en bok, men traff ingen av de medvirkende. Dette var i mars. I juni skulle jeg ta den gruppen jeg hadde trenet til Kina.

Da jeg hadde lest en bok — «Kunsten å forvandle mennesker» het den — gjorde jeg et forsøk på å lytte til stemmen i mitt indre. Jeg innså at om jeg ville ha en bedre verden måtte jeg begynne

med meg selv. Ellers kunne jeg jo ikke vente at noen andre skulle bli annerledes, ikke engang min egen far eller bror. Den første tanken jeg fikk var å være meg selv og ikke forsøke å kopiere ungdommen fra vest. For å likne dem hadde jeg et år tidligere begynt med narkotika og hadde latt håret vokse. Men jeg fikk tanken å klippe håret og å slutte og røke hasj. Jeg hadde vært rede til å dø for mitt folk. Nå følte jeg en virkelig utfordring til å gjøre noe for verden.

Senere fikk jeg en innbydelse til Asia Plateau, Moralsk Opprustnings konferansesentrum i Panchgani nær Bombay. Der traff jeg mennesker fra alle deler av verden og jeg forsto at det var ikke bare vi i Mizofjellene som hadde problemer. Det finnes så mange andre problem i verden som må løses. Jeg forsto hvor mye Gud kunne bruke meg om jeg ga mitt liv til Ham.

Jeg fikk også den tanken at jeg skulle fortelle min far alt det jeg hadde gjort som han ikke visste, at jeg skulle be ham om tilgivelse for at jeg hadde brukt narkotika og hadde drukket og for at jeg hadde stjålet penger fra ham. Til tross for at jeg var en kristen hadde jeg trodd mere på at vold og drap var det eneste som kunne hjelpe oss i vår situasjon — enn på det som stod i Bibelen. I en hel uke gikk jeg og funderte på om jeg skulle tilgi dem som hadde brent ned huset vårt og hadde torturert min far. Men en overmenneskelig makt grep inn i livet mitt og jeg besluttet å gjøre det. Jeg visste at det kom til å koste meg en hel del. Men jeg visste også at det var Guds vilje. Jeg skrev både til de indiske militære og til Assams statsminister, B. P. Chaliha, som jeg hatet.

En dag hendte det seg at en indisk oberst kom til konferansen i Panchgani. Han hadde tjenestegjort i hæren i min del av landet og talte på konferansen om hvilke fine mennesker mitt folk var. Men han hadde ingen anelse om hva vi virkelig følte. Så jeg for-

talte ham om hva som hadde hendt med min far og hjemmet vårt og vennene mine og om den bitterheten jeg hadde følt. Jeg fortalte også om mine planer om hevn. Men jeg la til: «Jeg er lei for at jeg hatet dere. Tilgi meg.» Han ble dypt rørt og fullstendig målløs. Det var første gang jeg så en indisk offiser felle tårer. Han reiste seg og sa til meg at den forvandlingen jeg hadde gjennomgått ikke kunne være menneskeverk. Han besluttet seg til å skrive til sine sønner som også gjorde tjeneste i den indiske hær i Nordøst-India, og be dem behandle menneskene der oppe som sin egen familie. Først da forstod jeg hvor dypt jeg hadde hatet disse militære. Men noe nytt, en ny tro, hadde begynt å vokse frem inne i meg. Da jeg ble helt ærlig om mine følelser og mine behov, hendte det noe gjennomgripende med dem. Og jeg begynte å forstå at jeg kunne forandre til og med mine fiender på den måten.

Etter dette besluttet jeg å bruke resten av mitt liv til å vise til en bedre løsning enn vold og mord. Dette er noe som angår ikke bare meg selv men hele min generasjon og kommende generasjoner. Det kan påvirke det som skjer i Vietnam, i Nord-Irland og over alt i verden.

Hadde hæren hatt soldater med en annen innstilling kunne hele situasjonen i Mizofjellene vært forandret på en uke. En eneste forandret offiser kan nå mange mennesker og gjøre mye for de mizoenes som kjemper i motstandsbevegelsen.

— *Hva mener du om Europa?*

— Det er underlig å se den overflod av bekvemmeligheter som mennesker i Europa lever i. Hjemme har vi ingen ting av det. Vi må slite hardt for vårt daglige brød. Og den ideologiske kampen utkjempes overalt i våre hjem og inne i oss. Forskjellen på Europa og Asia er stor. Nå kopierer ungdommen i India deres innstilling til narkotika og sex og pornografi. Men Europa burde kunne gi oss moralsk og åndelig hjelp.

En tillitsmann for havnearbeiderne i New York, Fred Small (nr. 2 fra høyre), hilser på Charles Héleou, tidligere president i Libanon. Mellom dem står Harry T. Martin fra innenriksdepartementet i Washington. Mannen til høyre er Tom Swartz, som er formann for de fargedes (av blandet rase) representative råd i Sør-Afrika.

150 amerikanere i Caux

En sørstats-journalist og en ledende farvet embetsmann fra Washington talte sammen i Caux en dag i september. Ialt har det vært godt over 150 amerikanere og kanadiere i Caux i sommer.

Robert Webb fra Jackson, Mississippi, som leder Washingtonkontoret for avisen *Cincinnati Enquirer*, beklaget at endel av hans tidligere journalistikk hadde tjent på forsterke segregeringspolitikken.

«Noe av den tradisjonelle sørstatstenkningen hadde satt sine spor i meg,» sa han. «Tidlig i 50-årene ble noe jeg skrev gjengitt i *US Congressional Record* av en segregeringstilhenger blant kongressmennene. Jeg skulle ønske det var mulig å få det annullert, for siden jeg traff MRA har alle mine artikler vært annerledes. I fremtiden skal jeg bruke min penn

til å rette opp noe av det gale fra fortiden.»

Webb sa at liksom han selv hadde måttet se sannheten om sitt forhold til andre raser i øynene, måtte hans land ta sin behandling av andre land opp til ny vurdering.

Harry T. Martin, assisterende direktør for Community Relations Service i Justisdepartementet i Washington, sa at rasesituasjonen i USA er preget av forvirring. Man har gjennomgått faser av integrering, borgerrett og vold, og nå vet man ikke hvor man skal gå. «Å komme til Caux har vært høydepunktet i mitt liv,» erklærte han. «MRA kunne være svaret til rasesituasjonen i Amerika.»

Nøkkelordet for situasjonen i De forente stater er «kamp», sa Martin. Kamp med økonomien, med rase-uro, og omkring de demokratiske institusjonene. «Og fremfor alt står vi oppe i en ideologisk kamp.»

En representant for dokkarbeiderne i Brooklyn, Fred Small fra International Longshoremen's Association, var blant dem som talte

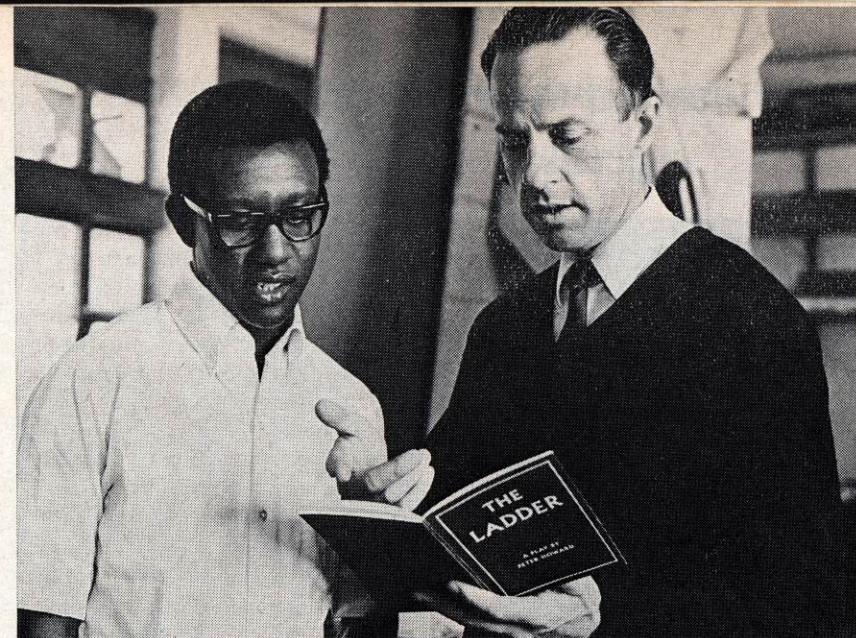
på samme møte. Small, som tidligere var president for The Negro American Labor Council, etterlyste «ekstremister som vil kjempe for det ekstremt positive.» «Når en snakker om ekstremisme, tenker en straks på de verste og voldsomste elementene. Men hva med en ekstremist som har en lidenskapelig omsorg og forståelse?»

Small beskrev hvordan han selv hadde funnet et svar til sitt overveldende hat. «Å lytte til Gud er den mest inspirerende opplevelsen i mitt liv. Det tilintetgjorde hatet mitt. Hat mot den hvite mann blindet meg og nær på drepte meg. Rasesituasjonen i mitt land er basert på hat. Når vi kommer sammen for å drøfte hva vi kan gjøre med urettferdigheten i forholdet mellom de hvite og oss, fortæres vi i den grad av hat at vi ikke engang forstår hverandre.»

«Det nord-amerikanske kontinent er gjennomsyret av hat,» hevdet den kanadiske legen Paul Campbell. «Hat er et reaksjonært våpen. Og svaret til hat kommer fra en lidenskapelig omsorg for mennesker.»

Svarte og hvite afrikanere fra 13 afrikanske land oppførte Peter Howards enakter «Stigen».

Et afrikansk-svensk samarbeide b'le etablert i forestillingene av «Stigen». Her instrueres Jones Gondo, Rhodesia, av Finn Harald Wetterfors (t.h.).

Afrikanere oppfører „Stigen“ i Caux

Svensk instruktør

Eksperimentteater, samfunnsrettet teater — idag er vi så vant med ordene at vi knapt tenker på hvordan de fleste kritikere for ti eller femten år siden rynket på nesen av dramatikk som tok sikte på å være annet enn «kunst for kunstens egen skyld».

Men i teatret i Caux har man funnet dramatikk som engasjerer seg direkte i samfunnsproblemene, like siden industridramaet «Den glemte faktor» ble oppført der i 1946.

De som er bitt av teaterbasillen fikk en rikelig forsyning under sommerens Caux-konferanse. Franskmenne kom med to

brennvarme diskusjonsinnlegg, som var hogget rett ut av det daglige livet i franske skoler og fabrikker.

Afrikanerne brukte Caux-teatret til å bryte ned rase- og klasse-murer. Ingen steder ellers i verden får en vel oppleve svarte og hvite fra Sør-Afrika, nigerianere og tidligere biafranere fra Vest-Afrika, afrikanere fra Eritrea og Kenya i øst og Tunesia i nord stå på samme scene.

Den mest interessante opplevelsen var nyoppsetningen av Peter Howards musikkdrama «Øya som forsvinner» med musikk av George

Forts. side 10

Donald Scott (i midten) ble støttet av en trupp fra 20 land i «Øya som forsvinner».

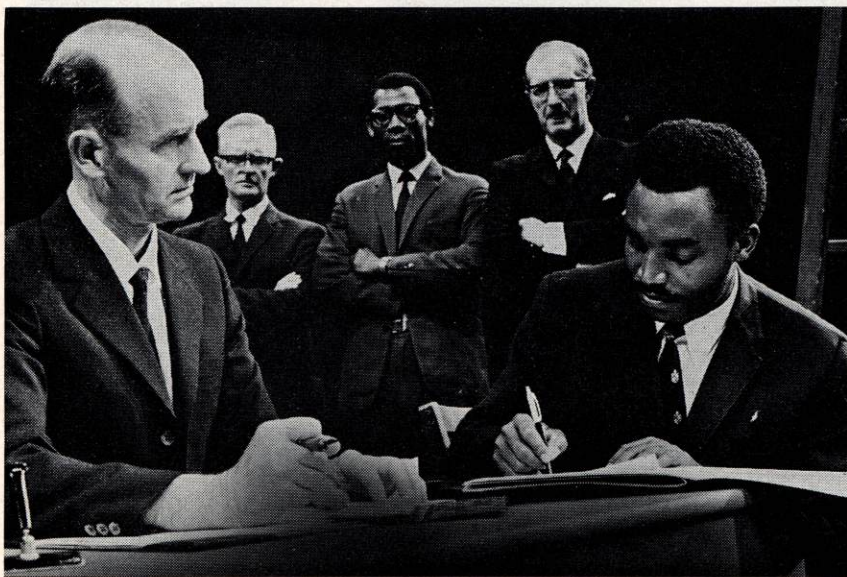
Afrikanere oppfører „Stigen“

Forts. fra side 8

«Helten» i «Stigen» står overfor valget om han skal følge karrierens eller korsets vei.

En scene fra «Stigen» med bl. a. R. Travers, Sør-Afrika og G. Akpan, Nigeria.

Fraser og Will Reed. Stykket ble oppført i Stockholmsoperaen og i Folketeatret for 16 år siden med Reggie Owens i en av hovedrollene. På den tiden tenkte de fleste kritikerne i banene kommunisme - antikommunisme og tolket Howards «Forsvinnende øy» på den måten. Idag forstår man at Howard så lengre og dypere. Han ville bruke teatret til å eksponere den menneskelige selvisheten som finnes i alle samfunnssystem og politiske partier og dramatisere kampen mellom ondt og godt i et menneskehjerte og en samfunnsstruktur.

At denne dramatikken fikk så skarpe konturer i nyoppsetningen av «Øya som forsvinner» var for en stor del Donald Scotts fortjeneste. For engelsk og amerikansk publikum er han kjent fra seks år som kaptein von Trapp i London og på Broadway. Rollen som Odi-oso, ambassadør fra diktaturlandet Weiheitu, må ha vært en ønskerolle, der Donald Scott fikk ta i bruk sine store stemmeressurser. Den norske sangerinnen Bente Sigmond gjorde også en utmerket innsats i en av de kvinnelige hovedrollene.

Finsk kirke-tidsskrift

Et utdrag av en leder i det finske kirketidsskriftet «Kotimaa» (tilsvarende «Vår Kirke»), skrevet av redaktør Leino Hassinen.

Moralsk Opprustnings verdenskonferanse pågår for fullt. Denne internasjonale bevegelsen feirer 25-års jubiléet for sitt senter i Sveits.

MRA appellerer til hvert menneskes ønske om å leve i overensstemmelse med visse absolutte normer. Uavhengig av hvor menneskene hører hjemme religiøst s, forsøker MRA å vekke til live den personlige, samfunnsmessige og globale ansvarsfølelsen. MRA snakker om forvandling helt til bunns og om det betingelsesløse i en revolusjonær tenkemåte lenge før det ble en motesak. Moralsk Opprustnings revolusjon er bare mange ganger mer krevende, fordi den dreier seg om ens egen livsstil og om en solidaritet som er kjærlighet i verdensmålestokk. MRA går ut fra at en ny og bedre verden ikke kan bygges på hat eller beskyldninger.

I land der kristendommen har virket lenge har MRA fått den kristne forkynnelsens innhold. Det har dreid seg om kristendom virkeliggjort i praksis, kjennetegnet av en reservasjonsløs forpliktelse til å virke for Guds rike.

At MRA også har medvirket til å vanne andre religioners marker kunne kanskje skape en viss uklarhet. Men de kristne kan vel ikke ha noe i mot at andre mennesker lever etter Guds vilje.

Det ville være mørkere og tyngre å leve i verden om det ikke fantes en slik inspirerende bevegelse som Moralsk Opprustning, som er spredd ut over alle verdensdeler.

Clara Jaeger, fotografert i Caux sammen med sin mann Bill Jaeger.

Papua-Ny Guinea

For første gang i Europa ble det nye røde og sorte flagget (med gylden fugl) fra Papua-Ny Guinea heist i Caux på landets nasjonaldag. Leo Laita (nr. to fra venstre) og Kumalau Tawali (knelende) presenterte flagget på vegne av den papuanske delegasjonen.

Nye bøker i Sverige

I løpet av det siste året er det i forbindelse med Moralsk Opprustning utgitt fem nye bøker i Sverige. Bøkene er kommet ut på fire forskjellige forlag.

En av disse, «Annie som blev en legend», lanseres i disse dager av Harriers Forlag. Den handler om Annie Jaeger, som bodde i industribyen Stockport, og beskriver hvordan en vanlig kvinne fra arbeiderklassen i England påtar seg en stor oppgave.

Boka er skrevet av Annies svigerdatter, Clara Jaeger. Forfatterinnen og hennes mann kommer til Sverige i slutten av oktober i forbindelse med utgivelsen.

Malta

Joe Bartolo, formann i studentersamfunnet ved et universitet på Malta, og Walter Bonnici (t.h.) var med i en offisiell delegasjon av ungdomsledere fra Malta som deltok i konferansen i Caux i september. Andre medlemmer av delegasjonen var formannen og generalsekretæren i fagforeningenes ungdomsavdeling og en av styret i nasjonalistpartiets ungdomsorganisasjon.

klippet

Målsetningen blir prøvet på bakgrunn av de konsekvenser den har for helheten.

Leo Brawand, redaktør i nyhetsmagasinet «Spiegel», Hamburg. I boken «Hvor går den tyske økonomi?»

LEACH's OPPLYSNINGER ER alarmerende. Men hans liberale, lunkne kritikk av tilstandene er like alarmerende. Det biokratene gjør, er å eksperimentere med livet, og livet lar seg ikke eksperimentere med.

Utsagn sitert i boka avslører en holdning hos en del av disse vitenskapsmennene som innebærer en tro på at de kan skape et bedre menneske, en mer fullkommen form for liv. De forstår ikke at livet i seg selv, det rene liv, er fullkomment og at vår alvorlige oppgave for å bringe oss selv videre i riktig retning er å fjerne livets hindringer, stanse forkrøpling av liv. Bokratene har — bundet og blindet av sin materialistiske ikke-forståelse

— stilt seg over livet og vil forbedre det. Fagidiotene har fått de tekniske mulighetene til nær sagt alt og er en trusel mot oss alle. Derfor er lunkenhet og tolerant holdning et svik, og Gerald Leach begår et slikt svik.

Kaj Skagen i en anmeldelse av «Bokratene» av Gerald Leach, Arbeiderbladet 15. oktober 1971.

DE FLESTE AFRIKANSKE (KATOLSKE) biskoper er ikke rede til noe kompromiss i selibat-spørsmålet. De står som en solid gruppe på Romas side. Den utvikling som nå finner sted i kirkene i de rike land omkring Atlanterhavet blir av dem, som av den franske kurie kardinal Danielon, sett på som et forfallssymptom. Det er vel grunnen — rkebiskopen av Dakars erklæring om at afrikanerne, hvis nødvendig, var rede til å misjonere Europa på nytt.

Fra en beretning i Frankfurter Allgemeine Zeitung om de katolske biskopers synode i Roma.

JEG MÅ MEDGI AT JEG SELV nølte lenge før jeg aksepterte en målsetting som setter arbeidsgiveren inn i en større livssammenheng. For ti år siden slo jeg i all offentlighet fast: Firmaets mål er fortjeneste.

I dag er jeg av den oppfatning at denne form for arbeidsgiver-virk-somhet går mot sin slutt, dersom det ikke lykkes firmaene å bryte ut av den trange ramme som det rent forretningsmessige setter. Vi må lære å se oss selv som et aktivt element i en sammenheng som man kan kalle kulturell, religiøs, politisk — en sammenheng basert på moralske kategorier.

Hans Merkle, Generaldirektør i firmaet Bosch, Stuttgart, i «Deutsche Zeitung».

TAKKET VÆRE UNGE AKADEMIKERE som er rykket inn i direksjonsetasjene, men også unge aksjonærer som er blitt trenet i marxistisk tenkning, blir det stadig vanligere å stille seg skeptisk til øket fortjeneste som et prinsipielt mål.

Nils Gösta Ekman:

Nyutkommen

En bok om «en stor livsinsats och en av de märkligaste andliga och moraliska förnyelserörelserna i vår tid». Författaren har velat bidra till «en rättvis värdering av Frank Buchmans gärning och till en aktualisering av hans budskap . . . mer angeläget än någonsin.»

Ur förordet

Kan köpas i bokhandeln eller genom Idé och Kultur. Häft. ca. 12:50 inkl. moms.

Gummessons

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM. Tel. 15 18 30

Kort nytt

NORGE

Gymnassamfunn og skolelag ved Gjøvik gymnas, Trondheim katedralskole, Persbråten skole og Grefsen gymnas i Oslo, Tingvoll gymnas på Nord-Møre, Voss gymnas og Grimstad gymnas har enten hatt eller skal ha filmaftener med MRAs filmer på programmet. Studentsamfunnet ved Elverum lærerskole har en forestilling av filmen «Mr. Brown kommer ned fra fjellet» den 10. november.

Også folkehøgskolene i Alta, Nordhordaland, Gjøvik og Vefsn i Norland har brukt disse filmene. Sagavoll folkehøgskole i Telemark og Bakketun ungdomsskole i Verdal arrangerer filmaftener i begynnelsen av november, og Rønningen folkehøgskole senere i høst. Kristne arbeideres forbund på Eidsvold innbød til en film- og debattkveld hvor filmen «Ti lykke med dødsdagen» var en del av programmet. Alt i alt er det arrangert mellom 30 og 40 slike filmaftener i oktober/november.

ASSAM, INDIA

Regjeringsmedlemmer fra statene Assam og Meghalaya åpnet nylig en konferanse for Moralsk Opprustning i Nordøst-India, nær grensen til Øst-Pakistan. Til konferansen kom studenter fra fjelldistriktene og lavlandet, naxalitter (indiske maoister) og fagforeningsledere fra Calcutta.

En gruppe studenter fra stålindustri-sentret Jamshedpur fremførte et skuespill de hadde skrevet, bygget over egne opplevelser. «Sachhi Ladhayi» (Den virkelige kamp) viser den bølge av vold som nå flommer over Bengalen. Skuespillet peker så mot det alternativ som studentene selv har funnet: en frivillig revolusjon i menneskets sinn.

Lederen av en fagforening i Calcutta fortalte på konferansen om hvordan han hadde kjempet for at 2000 arbeidere skulle få nytt arbeid etter at den privateide jernbanen de var ansatt ved, ble nedlagt. Ved å bruke det han hadde lært gjennom Moralsk Opprustning, hadde alle fått det arbeid de var utdannet til. Av de 400 bedrifter i Vest-Bengalen som nylig er blitt nedlagt, er dette det eneste tilfellet der alle har fått ny sysselsetting.

HOLLAND

Den japanske senator, fru Shidzue Kato, ble intervjuet i hollandsk fjernsyn etter at hun i London

offentlig hadde bedt hollendere og briter om tilgivelse for det japanerne gjorde under den annen verdenskrig. Hun fortalte at hun hadde gjort dette fordi hun var blitt sjokkert over den fiendtlige innstilling Keiser Hirohito var blitt møtt med under sitt besøk i Europa. «Jeg håper at folket i Holland vil akseptere min bønn om tilgivelse,» sa hun til slutt i intervjuet.

Som svar på dette sendte 38 tidligere hollandske krigsfanger i japanske konsentrasjonsleire i Indonesia et åpent brev til fru Kato. «Vi tror vi taler på vegne av tusener som led vår skjebne når vi sier at vi helt og fullt aksepterer hennes (fru Katos) bønn om tilgivelse,» het det bl. a. i brevet som også ble referert i flere av radioens sendinger.

PANCHGANI, INDIA

Den nye hovedbygningen ved MRA-sentret 'Asia Plateau' i Panchgani skal åpnes den 7. januar 1972. I bygningen finnes blant annet auditorium, spisesal og konferanserom for 450 mennesker. I forbindelse med åpningen av den nye bygningen planlegges to internasjonale konferanser i Panchgani, fra 7. til 17. januar og fra 4. til 14. februar.

BULLE, SVEITS

Et sveitsisk firma med en stor prosent utenlandske arbeidere har tatt skritt for å sikre likestilling mellom sveitsisk og utenlandsk arbeidskraft. Jacques Brandt, en av direktørene i firmaet, talte ved industrikonferansen i Caux i slutten av september, om problemene i forbindelse med de en million fremmedarbeiderne i Sveits. «Jeg er ofte beskjemmet over den måten vi har behandlet fremmedarbeiderne her i Sveits,» sa Brandt. «Vi har hverken gitt dem skikkelige boligforhold eller samme lønnsforhold som de sveitsiske arbeiderne har. På grunn av Moralsk Opprustning har jeg besluttet at vi i vårt firma ikke skal gjøre noen forskjell på arbeiderne.» Blant annet har firmaet dannet et arbeidsutvalg som kan være med å kontrollere arbeidsprogram og leveringstider, hvor fransk, italiensk og spansk representasjon er sikret.

Advokatfirmaet
Torkildsen & Torkildsen

EIENDOMSAVDELING A.S

EIENDOMSAVDELING — FINANSIERING
FORVALTNING

Grensens 3, Oslo 1 — Tlf * 33 05 51 — * 33 08 40

Eksperiment med Gud . . .

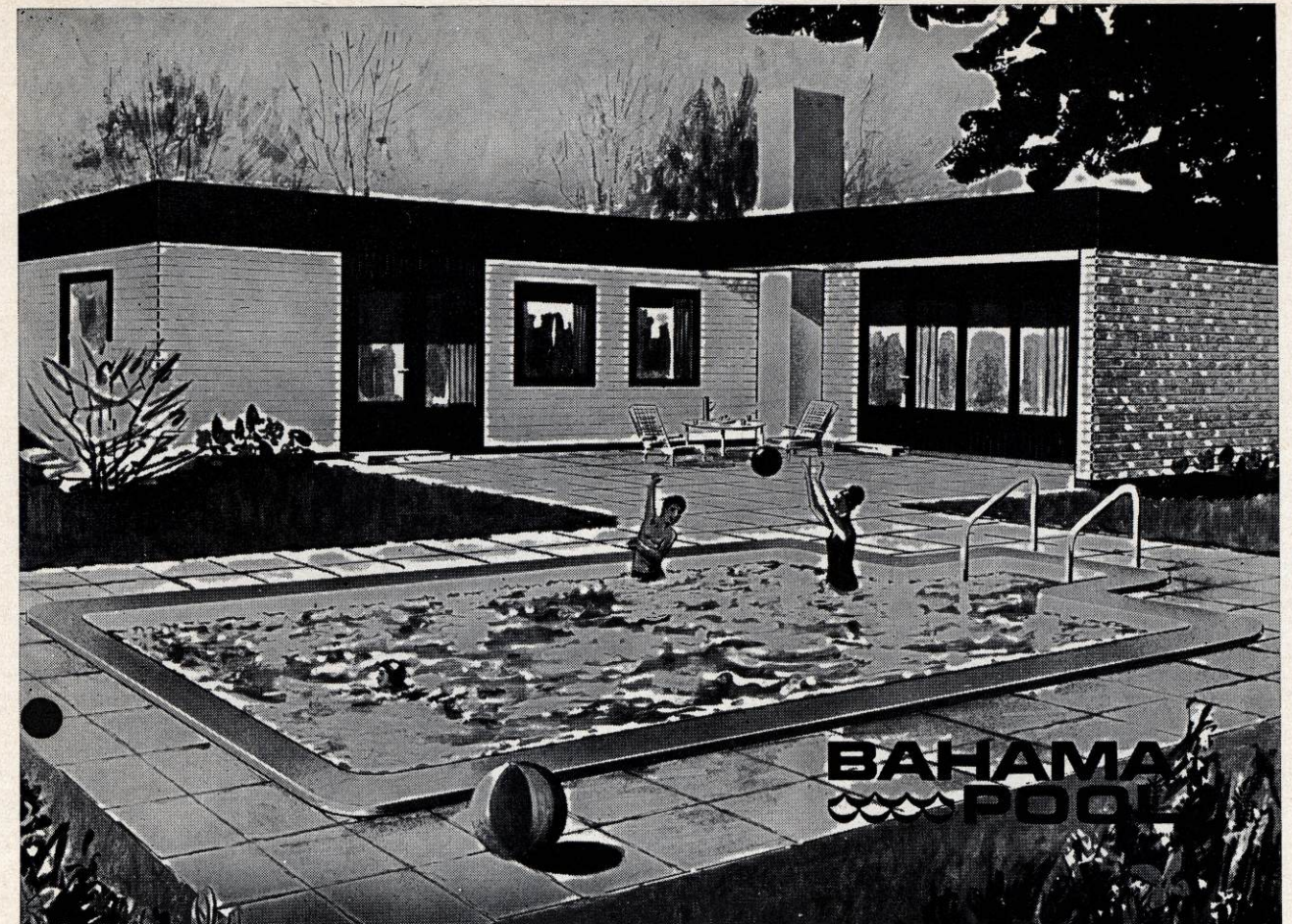
Forts. fra s. 3

og et slikt verk, uten å overdrive, uten å glorifisere, og dog få med noe av det åndens vær som blåser gjennom hele Frank Buchmans liv, det er ikke bare dyktig, det er sjeldent og inspirert.

En ny utgave av Frank Buchmans taler ville nå være aktuell. Man har bruk for en slik referansebok til dette velskrevne skrift på under hundre sider, som sier så meget om en mann og hans verk. Som også gir noe av den utfordring som Frank Buchmans egen person var for alle som kom til å ferdes i nærheten av ham.

*Bruk
kvalitetsprodukter
fra*

A S SABA

**Exklusiv swimmingpool
i glasfiberarmerad plast**
(6–8 mm vägg tjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:— kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS